

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2005. május 20.

INFORMATIKAI ALAPISMERETEK

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

OKTATÁSI MINISZTERIUM

Megoldási útmutató

I. rész

Általános megjegyzések:

- Ha egy kérdésre a jó válasz(ok) mellett a tanuló válaszában hibás választ is megjelöl, akkor a kérdésre adható pontszámból le kell vonni a rossz válaszok számát. Negatív pontszám nem adható, ezért több hibás válasz esetén a minimális pontszám nullánál kevesebb nem lehet.

Pl.: Ha egy jó válasz mellett a tanuló egy hibás választ is bejelöl, akkor 0 pontot kell adni. Ez nem vonatkozik azokra a kérdésekre, ahol a **(minden helyes részválasz 1 pont)** szöveg szerepel.

- A pontszámok a megadott részletezésnél tovább nem bonthatók (0,5 pont nem adható).
- Mivel a kérdések a gyakran használt (magyar nyelvű Windows és Linux) környezetekre vonatkoznak, egyes esetekben előfordulhat, hogy egy általánostól eltérő rendszer használata miatt valamely kérdésre a tanuló nem a várt válasz adja. Ilyen esetben a kérdésre adható pontszámot meg kell adni, ha az iskolai rendszer beállításának megfelelő a kapott válasz, vagy ha *a válasza és az indoklása elfogadható*. Indoklás nincs előírva, azonban ha a tanuló tudatosan és nem találgatás alapján választotta a speciális választ, akkor elvárható az utalás erre a speciális esetre. Ennek hiányában a kérdésre adható pontszám nem adható meg.

Pl.: Táblázatkezelőkben magyar beállításnál a tizedesek elválasztásának a jele a **vessző**, és ez a várt válasz. Ha a diákok munkájuk során angol beállítást használnak, vagy a tanuló odairja ezt megjegyzésként, akkor az előző helyett az angol beállítású környezetben használt **pont** lesz a helyes válasz.

Hardver

1. **I, H, H, I** (minden helyes részválasz 1 pont) ..... 4 pont
2. **d**..... 1 pont
3. **H, I, H, I** (minden helyes részválasz 1 pont) ..... 4 pont
4. **b**..... 1 pont
5. **b**..... 1 pont
6. **H, H, I, H** (minden helyes részválasz 1 pont)..... 4 pont
7. **b**..... 1 pont
8. **d**..... 1 pont
9. **H, H, I, H** (minden helyes részválasz 1 pont)..... 4 pont

Szoftver

10. Jelölje x-szel, hogy melyik eszköz melyik kategóriába tartozik! ..... 4 pont

Eszközök	Szoftver – operációs rendszer	Szoftver – alkalmazás	Hardver – periféria	Hardver – egyéb
Linux	<u>x</u>			
Víruskereső		<u>x</u>		
Scanner			<u>x</u>	
Böngésző program		x		

11. **H, I, H, I** (minden helyes részválasz 1 pont) ..... 4 pont
12. **b** ..... 1 pont
13. **d** ..... 1 pont
14. **d** ..... 1 pont
15. **c** ..... 1 pont

Szövegszerkesztés, táblázatkezelés:

16. **a** ..... 1 pont
17. **d** ..... 1 pont
18. **a** ..... 1 pont
19. **sárga**..... 1 pont

Informatikai alapok:

20. **b** ..... 1 pont
21. **c** ..... 1 pont
22. **I, H, I, I** (minden helyes részválasz 1 pont)..... 4 pont
23. **b** ..... 1 pont

Hálózati alapismeretek, HTML:

24. **a** ..... 1 pont
25. **H, H, I, I** (minden helyes részválasz 1 pont) ..... 4 pont
26. **b** ..... 1 pont

50 pont

Értékelés:

A feladatokra adható összes pontszám: 50 pont

II. rész

Tájékoztató és útmutató:

- A példasor megoldására 120 perc áll rendelkezésére.
- A feladatok megoldásához a számítógépes konfiguráción, illetve papíron és íróeszközön kívül egyéb segédeszközt nem használhat!
- Ahol a feladat szövege másképp nem rendelkezik, ott az adott feladatot megoldó program forráskódját kell beadnia! Amennyiben a megoldás egyéb fájlokat is használ (pl. adatbázisfájlok, indexfájlok, adatfájlok), természetesen azokat is be kell adnia!
- Ahol ez külön nincs jelezve, ott a feladatok megoldása során a felsorolt programozási nyelvek közül az egyiket kell használnia! Ezek a PASCAL, a C, a JAVA vagy a BASIC nyelv adott verziói lehetnek. A 4. feladat megoldása során a meghatározott adatbázis-kezelő rendszert, illetve az SQL nyelvet használhatja!
- A feladatok megoldása során – ahol ez külön nincs jelezve a feladatban – feltételezzük, hogy a program használója a billentyűzetes inputoknál a megfelelő formátumú és a feladat kritériumrendszerének megfelelő értékeket ad meg, így külön input ellenőrzéssel nem kell foglalkoznia, ezért az ilyen jellegű kódrészekért többletpont sem adható.
- Ahol a feladat szövege a kimenet pontos formátumát nem határozza meg, ott törekedjen a kulturált, ám egyszerű megjelenítésre. A kiíratott adatok formátuma kellően olvasható legyen (pl. a valós számokat ne az exponenciális formátumban jelenítse meg stb.)
- A 4. feladat megoldását készítheti teljes egészében SQL nyelven is. Ebben az esetben az adatbázis létrehozását és feltöltését végző SQL forráskódot is be kell adnia egy megfelelő szövegfájlban!
- A feladatok befejezésekor a beadásra szolgáló hajlékonylemezen, illetve hálózati könyvtárban az alábbi könyvtárszerkezetet alakítsa ki:

`\2005xxxx\FELADAT1\!`

Az **xxxx** az érettségire kapott azonosító számot jelenti.

Értelemszerűen a **FELADATn** könyvtár tartalmazza az **n.** feladat megoldását.

Az egyes feladatok megoldását adó forrásfájlt, illetve az esetlegesen szükséges egyéb kiegészítő állományokat a **FELADAT1 ... FELADAT4** könyvtárakban bocsássa a vizsgabizottság rendelkezésére! A megoldást tartalmazó fájl neve **myxxxx.*** legyen, ahol

m – a megoldást jelenti

y – a feladat sorszáma

xxxx - az érettségire kapott azonosító számot jelenti!

* - a megoldás során használt rendszer jellemző kiterjesztése.

1. Feladat: (10 pont)

Kódolja az alábbiakban megadott algoritmust Pascal (vagy C, vagy JAVA, vagy BASIC, vagy egyéb, az ön által tanult) nyelven!

A KI(X) eljárás az X szöveges kifejezés értékét írja a szabványos kimenetre (általában a képernyőre), az aktuális karakter-pozícióba.

A KI(*új_sor*) eljáráshívás egy „új sor” karaktert ír a kimenetre.

A NEM(V) logikai függvény a paramétere tagadását adja eredményül. Amennyiben a használt programozási nyelv nem tartalmaz logikai típust, használjon helyette egész típusú változót, ahol a 0 reprezentálja a hamis, az 1 pedig az igaz értéket!

A „:=” operátor az értékadást jelöli, mely az operátor bal oldalán megadott helyen (a változóban) tárolja a jobb oldalán megadott kifejezés értékét.

Beadandó az algoritmust az adott forrásnyelven kódolva tartalmazó fájl!

Változók:

V:logikai

I:egész

J:egész

Program eleje

V := igaz

Ciklus i:=1-től 8-ig 1-esével

Ha *i páratlan szám*

akkor V:= igaz

különben V:= hamis

elágazás vége

Ciklus j:=1-től 8-ig 1-esével

Ha V

akkor KI(„A”)

különben KI(„B”)

elágazás vége

V := NEM(V)

Ciklus vége

KI(*új_sor*)

Ciklus vége

Program vége

- a) A változók helyes definiálása..... 2 pont
(Hibánként –1 pont, minimum 0 pont.)
- b) A program helyes kezdéséért és befejezéséért ..... 1 pont
(megfelelő formátum és szintaktikai helyesség)
- c) A kiírások helyessége esetén..... 1 pont
(Hibánként –1 pont, minimum 0 pont.)
- d) A külső ciklus..... 2 pont
- e) A külső ciklus magjában lévő elágazás..... 1 pont
- f) A belső ciklus..... 1 pont
- g) A belső ciklus magja ..... 2 pont

2. feladat: (10 pont)

Egy K körlemez a következő adatokkal adunk meg: $K(x_k, y_k, r_k)$, ahol x_k és y_k a körlemez középpontjának koordinátái, r_k pedig a körlemez sugara. Egy tetszőleges $P(x, y)$ pont – ahol x és y a pont koordinátái – rajta van a K körlemezen, ha $(x - x_k)^2 + (y - y_k)^2 \leq r_k^2$.

Készítsen programot, amely billentyűzetről beolvassa két körlemez és egy pont adatait, majd az adatok alapján kiírja a képernyőre az alábbiak közül a megfelelő állítást:

„A pont egyik körlemezen sincs rajta.”

„A pont csak az elsőként megadott körlemezen van rajta.”

„A pont csak a másodikként megadott körlemezen van rajta.”

„A pont a megadott körlemezeken közös részén található.”

- a) A változók helyes definiálása..... 2 pont
(Hibánként –1 pont, minimum 0 pont.)
- b) A program helyes kezdéséért és befejezéséért ..... 1 pont
(megfelelő formátum és szintaktikai helyesség)
- c) Az adatok helyes feltöltése..... 2 pont
(Hibánként –1 pont, minimum 0 pont.)
- d) A helyes (és csak a helyes mondat) megjelenítése..... 5 pont
(További hamis állítás megjelenítése –2 pont állításonként, minimum 0 pont.)

3. feladat: (15 pont)

Egy héten keresztül minden nap délben megmértük a hőmérsékletet az udvaron. Készítsen programot, amely a mért értékeket beolvassa és tárolja a **hom** tömbben!

A **hom** tömbben tárolt értékek alapján határozza meg és írassa ki a képernyőre a heti hőingadozás mértékét! (A hőingadozás a mért legnagyobb és legkisebb érték különbsége.)

- a) A változók helyes definiálására..... 4 pont
Hibás megoldásért arányosan kevesebb pont adható.
- b) A program helyes kezdéséért és befejezéséért ..... 1 pont
(megfelelő formátum és szintaktikai helyesség)
- c) A tömb feltöltése ..... 3 pont
Hibás megoldásért arányosan kevesebb pont adható.
- d) A maximumérték és minimumérték helyes meghatározása ..... 4 pont
Hibás megoldásért arányosan kevesebb pont adható
(Helyes maximum: 2 pont. Helyes minimum 2 pont).
- e) Az ingadozás kiszámítása..... 2 pont
- f) Az eredmény kiírása..... 1 pont

4. feladat: (15 pont)

Hozzon létre egy „**autokerdb**” nevű adatbázist! Az adatbázison belül hozzon létre egy „**autok**” nevű táblát az alábbiakban megadott adatok tárolásához szükséges típusú mezőkkel (attribútumokkal), és töltsze is fel a megadott adatokkal!

Rendszam (<i>Kulcs</i>)	Tipus	Fogyasztas	Megtett Ut
GEO323	SKODA	9,7	100231
OSI127	LADA	8,1	53276
BOD321	FIAT	6,3	62346
JAK476	FORD	7,2	15362
GAZ912	FIAT	6,6	123234
JEU764	VOLVO	10,5	65387

Készítsen lekérdezést, mely megadja a minimális fogyasztásúnál legfeljebb 25%-kal többet futott járművek rendszámát, típusát és az általuk megtett utat!

- a) Az adatbázis és a tábla létrehozása a megfelelő típusú mezőkkel ..... 6 pont
(Hibánként –1 pont, minimum 0 pont.)
- b) Az adatok helyes és pontos felvitele ..... 4 pont
(Hibánként –1 pont, minimum 0 pont.)
- c) A lekérdezés helyes megfogalmazása ..... 5 pont
(Hibás megoldásért arányosan kevesebb pont adható.)

Összesen:

50 pont

